

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / Алексюк А.М. – К.: Либідь, 1998. – 560с.
- 2.Гнатюк Л.А., Лиманський П.Т. Історія музичного мистецтва: Програма для педагогічних навчальних закладів зі спеціальності 7.010104, 7.020411 – Початкове навчання і музичне виховання / Гнатюк Л.А., Лиманський П.Т. – Полтава: Видання Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка, 1997. – 108 с.
- 3.Дячук Н.І. Історія музики: Робоча навчальна програма зі спеціальності 7.010101 «Дошкільне виховання. Музика» для студентів психолого-педагогічного факультету IV курсу заочної форми навчання / Дячук Н.І. – Полтава: ПДПУ імені В.Г. Короленка, 2009 р. – 28 с.
- 4.Педагогіка и психология высшей школы: Учебное пособие [Буланова-Топоркова М.В., Духавнева А.В., Столяренко Л.Д., Самыгин С.И., Сучков Г.В.]: Отв. ред. М.В. Буланова-Топоркова. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 544 с.

SUMMARY

In the article speech goes of structural features of institute of higher educational course «History of musical art», intended for the future musical leaders of preschool establishments.

Key words: *an educational course is «History of musical art»; basic forms, methods; musicology and cultural knowledge and abilities; thematic plan; historical and stylistic context.*

ОКСАНА ЖОВНІР

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНОЇ ПРАЦІ, ГУРТКОВОЇ РОБОТИ, ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ПОЛТАВСЬКОГО ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ № 40 «РОМАШКА»

Висвітлено досвід роботи з організації трудового виховання дітей дошкільного віку в ДНЗ № 40 м. Полтави.

Ключові слова: *трудове виховання, гурткова робота.*

Етап дошкільного дитинства – визначальний і сенситивний період, у якому складаються основи трудової діяльності і культури праці людини, що визначають її вихованість і працелюбство у майбутньому [1].

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні дає широкий обсяг умінь і навичок дитини-дошкільника, базис трудового виховання як однієї зі складових системи гармонійного розвитку дітей дошкільного віку. Зокрема, в сфері «Природа» чітко визначені результати освітньо-виховної роботи з трудового виховання в сучасному виховному закладі. А саме, дошкільник «...усвідомлює, що навколишній предметний світ має рукотворне походження. Розуміє, що працелюбність є показником людської гідності та здатності

вдосконалювати себе. Виявляє готовність брати участь у суспільно значущій діяльності. Добирає адекватні прийоми роботи, відповідні технічні засоби, знаряддя, матеріали» [2]. Ці вимоги Базового компонента дошкільної освіти в Україні і зумовили поглибити роботу ПДНЗ № 40 «Ромашка» з трудового виховання дошкільнят. Пропонуємо ознайомитись із історією та сьогоденням цього закладу, пріоритетами та досвідом роботи великого і талановитого педагогічного колективу.

Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 40 «Ромашка» був відкритий по провулку Токарному в 1963 році. Заклад має 6 вікових груп, з них 4 – дошкільні та дві ясельні. Педагоги ПДНЗ № 40 одними з перших у місті Полтаві (з 1993 року) займаються гуртковою роботою з дошкільниками. Розпочинали цю справу за багатьма напрямками. Вихователі на основі власних уподобань, анкетування родин, аналізу вмінь і навичок своїх вихованців, визначали спрямування та тематику роботи гуртків. За результатами аналізу, одними з найефективніших виявились гуртки «Вишиваночка», яким займалася колишня завідувачка закладу Булавина Людмила Яківна, «Умілі рученята», «Казкові стежинки», «Народознавчі цікавинки» та інші.

Та час неспинно йде вперед. Змінюються вимоги, орієнтири, на перше місце стають розвиток дитини, її творчості, креативності, вміння обрати правильний шлях для виконання задуманого, соціалізація дитини в суспільстві. Аналізуючи наслідки своєї роботи на педагогічній раді, вихователський колектив на чолі з завідувачою ПДНЗ № 40 «Ромашка» Крупник Надією Володимирівною у 2007 році вирішив поглибити інтеграцію в навчально-виховний процес закладу завдань трудового виховання дітей дошкільного віку. Питання трудового виховання включено до річного плану роботи закладу і щорічно контролюються. Різні форми педагогічної взаємодії забезпечують безпосередній обмін досвідом досвідчених педагогів та молодих спеціалістів, яких у колективі 40 %. Переважно, це випускники ПНПУ імені В. Г. Короленка, з яким колектив закладу пов'язує багаторічна співпраця і співробітництво. У кожній дошкільній групі дитячого садка «Ромашка» працює гурток із художньої праці, що є однією з форм роботи з трудового виховання дошкільнят. Тематика роботи гуртка, як частина річного плану роботи, затверджується Управлінням освіти Полтавського міськвиконкому, педагогічною радою, узгоджується з міським методичним кабінетом. Зокрема, вихователі групи 4-ого року життя А.П. Гаркушка та В.В. Страшко ведуть роботу гуртка «Країна фантазій», де на заняттях в ігровій формі навчають працювати з різними видами матеріалів (папір, тканина, нитки, вата, макаронні вироби тощо), вчать створювати поробки з цих матеріалів, розвивають дрібну моторику рук, уяву, фантазію, а головне викликають у малюковій задоволення від виконаної роботи, вміння доводити розпочату справу до кінця. Цікавий матеріал для гурткової роботи обрали вихователі групи 5-ого року життя Ю.М. Тарасенко та В.А. Рудько – це солоне тісто. Малюки за допомогою форм, допоміжних матеріалів створюють композиції, картини. Найбільш цінним є те,

що всі свої роботи вони створюють спільно, де від кожного залежить кінцевий результат співпраці – готовий виріб, авторський шедевр.

Значно ширше поле діяльності мають педагоги груп 6-ого року життя, де за програмовими вимогами проводяться як організовані фронтальні заняття з художньої праці, так і гурткова робота. Слід зазначити, що, починаючи з молодшої групи, вихователі Л.В. Бараннік та А.М. Онішко обрали знайомство з технікою «Орігамі». Розпочинали з різних геометричних форм, де найбільш вдалим були роботи з паперу круглої форми, зараз діти цієї групи володіють технікою орігамі, вміють утворювати складні паперові композиції. І не дарма назва їх улюбленого гуртка так і звучить «Паперові витинанки». Не менш цікава і результативна тематика занять гуртка «Чарівна ниточка», які проводить із дітьми 6-ого року життя вихователь Т.О. Михайлова. Користуючись багаторічним досвідом гурткової роботи з вишивки Л.Я. Булавіної, вона впроваджує такі новітні техніки, як вишивання на папері, картоні, виготовлення картин за технікою «Батік» і оздоблення їх нитками, роботи з тасьмою та стрічками. Педагог виховує у дітей повагу до народних традицій, бажання наслідувати майстрів вишивки. Є доброю традицією на заняття «Чарівної ниточки» запрошувати полтавську майстриню вишивки, вишивальницю Аллу Феодосіївну Щербак, яка зараз знаходиться на заслуженому відпочинку та є справжнім педагогом і наставником для молодих спеціалістів, дітей та їх батьків. Алла Феодосіївна вишиває різними техніками. Тематику своїх робіт бере з журналів та придумує сама. На виставку вишиванок у нашому дошкільному закладі вона надала рушники, серветки, картини, обереги, доріжки, які вишиті з такою любов'ю та смаком, що заворожують, спонукають спробувати створити таку красу власноруч. Роботи майстрині, крім Полтавщини, «роз'їхались» по всьому світі. Навіть у Сполучених Штатах Америки милуються ними. Адже Алла Феодосіївна, як вона сама говорить, творить цю красу не для себе – для людей і тому дарує свої вишиванки на добру згадку, на щастя, на любов і достаток. Слід зазначити великий позитив від співпраці дошкільного закладу і майстрині для дитячих душ, їх допитливого розуму.

Результатом гурткової роботи груп 6-ого року життя є те, що батьки та вчителі початкової школи відзначають розвиненість дрібної моторики руки дітей, що є передумовою для успішного навчання, розвинених естетичних якостей, самостійності.

Не можна не зупинитись на тому, що керівником гуртка роботи по дереву «Чарівний молоток» для хлопців є татко Короті Івана – Віталій Володимирович. У цьому і полягає співпраця закладу і родини, щоб єдиними зусиллями поєднати виконання завдань трудового виховання для найкращого результату. Під керівництвом свого наставника хлопчики вчаться працювати з чоловічими знаряддями праці та деревиною. Як результат, у фруктовому саду закладу на початку зими розвішені, виготовлені власноруч дітьми, дерев'яні годівнички, для зустрічі птахів зроблені шпаківні. Хлопці з неповних сімей, як відомо, потребують чоловічого виховання, передачі трудового досвіду предків. Ось чому і виникла ідея створення цього гуртка.

Для організації гурткової роботи в закладі облаштована спеціальна кімната праці. Де за графіком проходять заняття гуртківців та виставлені найкращі роботи. Витвори дошкільників та їх педагогів прикрашають інтер'єри музичної зали закладу, коридорів, групових приміщень, даруються гостям та батькам. Кожен квартал навчального року керівники гуртків та їх вихованці звітують перед батьками виставками робіт та презентаціями.

Управління освіти міськвиконкому та міський методичний кабінет, вивчивши роботу педагогічного колективу з трудового виховання, надали закладу в 2008 році статус міського методичного центру з трудового виховання, а в 2009 році рекомендували ПДНЗ (ясла–садок) № 40 «Ромашка» як опорний дошкільний заклад з трудового виховання дошкільнят.

Педагогічний колектив не зупиняється на своїх досягненнях. У 2009 – 2010 навчальному році одним із завдань на навчальний рік є поглиблення роботи з формування життєвої компетентності дошкільнят, шляхом їх ранньої профорієнтації, це питання вивчалось шляхом тематичного вивчення, до різних форм співпраці залучались батьки. Педагоги і зараз в активному пошуку. Кожна група закладу оформила для роботи з дітьми фотоальбоми під назвою «Книга трудових династій», у яких уміщені фото батьків, представників старшого покоління на робочих місцях. Ці альбоми допомагають проілюструвати організовані форми роботи з ранньої профорієнтації дошкільників на прикладах їх власних родин. Для батьків оформлений куточок «3 книги трудових династій», де героями фотосюжетів є їхні діти, які теж вчаться працювати, наслідують своїх рідних, тим самим готуючись стати продовжувачами трудових сімейних династій. Актуальним є те, що педагоги «Ромашки» залучають батьків до проведення занять на тему профорієнтації, як гостей заходів, асистентів на заняттях. Так, наприклад, гостями в групі 6-ого року життя були мама Следь Максима – Наталя Петрівна – швачка, яка познайомила дітей з особливостями своєї професії, провела невеличкий майстер-клас, та мама Швидкого Антона – Наталя Михайлівна – продавчиня. Активну участь у житті групи 4-ого року життя бере мама Купріяна Діми – Леся Анатоліївна, яка працює перукарем і пропагує свою професію серед дітей, допомагає створювати імідж вихованців до свят.

Колектив закладу з задоволенням ділиться з колегами своїми надбаннями. Високу оцінку вихователів міста Полтави отримав посібник з досвіду роботи В.А. Рудько на тему «Художня праця – як засіб виховання всебічно розвиненої особистості». ПДНЗ № 40 «Ромашка» є базовим для проходження педпрактики студентів ПНПУ імені В.Г. Короленка, запрошує для обміну досвідом та проведення майстер-класів педагогів, які проходять курсову перепідготовку при ПОППО імені М. Остроградського, вихователі беруть участь у науково-практичній конференції кафедри початкової та дошкільної освіти ПНПУ ім. В. Г. Короленка. Попереду у педагогів «Ромашки» багато цікавих задумок. Так, зокрема, розробка проектної діяльності з трудового виховання дошкільнят, участь у районному конкурсі поробок до свята Великодня «Возродися, писанко, воістину возродися» та багато іншого, адже гаслом педагогів ПДНЗ № 40 є слова К.Д. Ушинського: «Дати труд людині,

труд душевний, вільний, що наповнює душу, і дати засоби до виконання цього труда – ось повне визначення мети педагогічної діяльності».

ЛІТЕРАТУРА

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі” / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; наук. ред. та упоряд. О.Л.Кононко. – К.: Світич, 2008.

SUMMARY

The experience in organization of labour education of preschoolers of Poltava preschool establishment № 40.

Key words: labour education, working clubs.

ЛІЛІЯ ЗІМАКОВА,
ОЛЕКСАНДР ТУПИЦЯ

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРУ (на прикладі німецької мови)

У статті розглянуто деякі особливості опанування дошкільниками іноземної (німецької) мови засобами фольклору. Визначено мовленнєвий матеріал, який допоможе у цьому процесі.

Ключові слова: заняття з іноземної мови, мовленнєвий розвиток, усна народна творчість, поетичні жанри фольклору.

Вікові особливості дітей дошкільного віку, їх мовленнєвий розвиток обумовлює специфіку раннього навчання іноземної мови, а також характер професійної діяльності педагога. Дослідження Л. Виготського, І. Зимньої, В. Давидова, О. Леонтєва, Ш. Амонашвілі, З. Футерман сконцентровані на центральних проблемах дошкільного віку: психологічному і особистісному розвитку, процесі оволодіння мовленням, засвоєнні соціальної дійсності, національної культури та духовного багатства інших народів.

У сучасних дослідженнях та експериментальному навчанні іноземної мови дошкільників існує ряд позитивних результатів, які можна досягти засобами іноземної мови [1].

Не викликає сумнівів такий факт: безумовний розвиток мовлення рідною мовою знаходиться в залежності від оволодіння іноземною. Так, рідна мова стає багатшою та правильнішою, відзначається розвиток мовленнєвих можливостей та психічних функцій, пов'язаних із мовленнєвою діяльністю. Відзначаємо вплив іноземної мови на особистість дитини в цілому: ігровий характер процесу навчання дозволяє розкрити індивідуальні творчі можливості,